

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา
กับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
The Relationship between the Internal Supervision model
in educational institutions and teaching Efficiency
of Teachers in educational institutions under the Office
of Angthong Primary Educational Service Area

กิตติชัย แสงสว่าง*

Kittichai Sangsawang

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Education Administration Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

พรเทพ รุ่งแผน**

Pornthep Rupan

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ประเทศไทย

Education Administration Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, Thailand.

E-mail : kittichaimaha@gmail.com

Received: August 28, 2021

Revised: March 03, 2022

Accepted: April 06, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (๑) รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง (๒) ประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง และ (๓) ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน ๒๘๐ คน ได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นด้านรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา เท่ากับ ๐.๙๓ และด้านประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา เท่ากับ ๐.๘๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

* นายกิตติชัย แสงสว่าง Mr.Kittichai Sangsawang

** ผศ.ดร.พรเทพ รุ่งแผน Asst.Prof.Dr.Pornthep Rupan

ผลการวิจัย พบว่า (๑) รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยใช้รูปแบบการนิเทศโดยผู้บริหารสูงสุด รองลงมาการนิเทศแบบให้คำปรึกษาแนะนำ เสนอแนะ (Coaching) และการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ตามลำดับ (๒) การสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีประสิทธิภาพการสอนโดยภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติ ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการแสดงความใส่ใจในการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาการดำเนิร จัดการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการจัดบรรยากาศในการสอน (๓) รูปแบบการนิเทศ ภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อ่างทองอยู่ในอันดับสูงสุดโดยมีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ รองลงมาคือการนิเทศแบบให้คำปรึกษาแนะนำ เสนอแนะ (Coaching) และต่ำสุดคือการนิเทศโดยผู้บริหาร

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์; การนิเทศ; ประสิทธิภาพการสอน; ครู

Abstract

The purpose of this research was to study (1) the internal supervision model under the Office of Angthong Primary Educational Service Area (2) teaching efficiency of teachers under the Office of Angthong Primary Educational Service Area and (3) The Relationship between the Internal Supervision model in educational institutions and teaching efficiency of teachers in educational institutions under the Office of Angthong Primary Educational Service Area. Samples were 280 of teachers under the Office of Angthong Primary Educational Service Area. The samples were used the sample random sampling (SRS). The research instrument was questionnaire, in which the internal supervision model of the reliability value was 0.93, and teaching efficiency of the teacher in educational institution was 0.86. Data were analyzed by mean, Standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The findings were as follows (1) the internal supervision model under the Office of Angthong Primary Educational Service Area was overall at a very high level, by using administrative monitoring model when followed by coaching supervision and peer supervision (2) teaching efficiency of teachers under the Office of Angthong Primary Educational Service Area was overall at a very high level. Regarding at every aspect was

executed at a very high level. The highest average was devoted teaching, following by teaching methodology and the lowest average was creating a learning environment (3) peer internal supervision model in the educational institution had a positive relationship with teaching efficiency of teachers in educational institutions under the Office of Primary Educational Service Area which was in the highest rank, the relationship was quite a high level with a statistical significance of 0.01 when followed by coaching supervision and the lowest was administrative monitoring.

Keywords: Relationship; Supervision; Teaching Efficiency; Teachers

บทนำ

ครู เป็นบุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่สำคัญทางด้านการจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ดังนั้น ครูจึงเป็น ผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้ครบทุกด้าน ทั้งทางด้านกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและทางสติปัญญา โดยกำหนดความมุ่งหมายการจัดการศึกษาที่ต้องการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ครูที่ดีจึงต้องมีวิธีการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนและต้องมีการจัดการเรียนการสอน ครูต้องมีวิธีในการสอนที่แตกต่างกันออกไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้โดยต้องคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ ความสามารถ และเป้าหมายของผู้เรียนแต่ละคน รวมทั้งต้องยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคลในการเรียนรู้ว่ามนุษย์ทุกคนในโลกนี้ย่อมมีความแตกต่างกัน ไม่มีมนุษย์คนใดในโลกนี้ที่เหมือนกันทุกประการ นั่นคือ มีลักษณะหรือแบบไม่ซ้ำใครและไม่เหมือนใครเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน^๑ ความแตกต่างระหว่างบุคคลไม่เพียงแต่จะมีในด้านรูปร่างหน้าตา ซึ่งเป็นคุณลักษณะภายนอกเท่านั้น แต่บุคคลยังมีความแตกต่างกันในคุณลักษณะภายในที่เราจะสังเกตและเห็นกันได้ยาก เช่น เจตคติ ความสามารถ ความสนใจ และความถนัด สติปัญญา เป็นต้น ซึ่งความแตกต่างดังกล่าวส่งผลให้แต่ละบุคคลมีลักษณะเฉพาะตนในเรื่องของการเรียนรู้และการปรับตัว^๒ การที่จะพัฒนาคุณภาพนักเรียนนั้นไม่ใช่แค่ครูเท่านั้นที่จะเป็นผู้รับผิดชอบซึ่งต้องมีการร่วมมือกับผู้ปกครองและ

^๑ กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕, (กรุงเทพมหานคร : องค์การรับสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๕), หน้า ๕.

^๒ กลัญญ เพชรภรณ์, จิตวิทยาครูสำหรับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://www.eledu.ssru.ac.th/kalanyoo_pe/file.php/๔/_๖_.pdf [๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒].

บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อร่วมกันในการพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ ซึ่งกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่จะทำในเกิดการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพมีอยู่ ๓ องค์ประกอบ การจัดการเรียนการสอน การบริหาร และการนิเทศ โดยทั้ง ๓ องค์ประกอบต้องมีความสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ^๓ ดังนั้น ครูที่จะจัดการเรียนการสอนได้นั้นครูจึงจำเป็นต้องมีการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษาและจะทำให้เกิดประสิทธิภาพการสอนสูงสุดและยังต้องมีการร่วมมือกันกับทุก ๆ ฝ่ายในการที่จะช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน อันเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทำให้ครูทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้กระบวนการจัดการสอนมีประสิทธิภาพ

การสอนอย่างมีประสิทธิภาพเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย ๖ ด้าน จากรายงานผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน (o-net) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่เปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยในระดับประเทศในปีการศึกษา ๒๕๖๑ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ วิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย สูงกว่าระดับประเทศ วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับประเทศ วิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย ต่ำกว่าระดับประเทศ^๔ จากข้อมูลดังกล่าวจึงทำให้เห็นผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียน (o-net) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองเทียบกับคะแนนเฉลี่ยในระดับประเทศในปีการศึกษา ๒๕๖๑ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีเพียงวิชาภาษาไทย เท่านั้นที่สูงกว่าระดับประเทศ ซึ่งทำให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองว่ายังไม่มีประสิทธิภาพการสอนเท่าที่ควร

การพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูนั้นไม่ใช่เพียงแค่ครูเท่านั้นที่จะทำให้เกิดได้แต่จำเป็นต้องมีผู้บริหารสถานและบุคลากรทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ที่จำทำให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาและทำให้เกิดประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องทั้งนี้เนื่องจาก การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสร้างความร่วมมือ ร่วมใจของครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา ทำให้เกิดการพัฒนาตนเองในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้อง

^๓ ทินพันธ์ บุญธรรม, “การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ ในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๙”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, (มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๖).

^๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. รายงานประจำปี ๒๕๖๑. (อ่างทอง : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, ๒๕๖๑), หน้า ๑๘.

กับรายงานการวิจัยของ เมธี ช่งภู ศึกษาว่าการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการทำงานร่วมกันของครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน^๕ นอกจากนี้ยังมีรายงานการวิจัยของ จริยา แดงอ่อน ได้สรุปว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา คือการร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้ถูกนิเทศเพื่อพัฒนางานในสถานศึกษาในด้านหลักสูตร กระบวนการเรียน การสอน การวัดและประเมินผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด^๖ ดังนั้น การนิเทศภายในสถานศึกษาจึงเป็น การร่วมมือกันระหว่างผู้บริหารและครู เพื่อที่จะพัฒนางานในสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ รวมถึงกระบวนการเรียน การสอนของครู ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด และการชี้แนะ (Coach) เนื่องจากสามารถ ทำให้ ครูเกิดความรู้ ทักษะ และสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้ ซึ่งเป็นเป้าหมายที่มุ่งหวัง ให้ เกิดขึ้น และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากปัญหาด้านประสิทธิภาพการสอนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทองที่เกิดขึ้น อาจจะมีสาเหตุมาจากการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการนิเทศ ภายในสถานศึกษา ศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา และหาความสัมพันธ์ระหว่าง รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อ่างทอง เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง
๒. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง
๓. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอน ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

^๕ เมธี ช่งภู. “บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกาจนดิษฐ์ จังหวัด สุราษฎร์ธานี”, *วิทยานพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*, (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๔), หน้า ๑๐.

^๖ จริยา แดงอ่อน. “ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร”, *วิทยานพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*, (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรี, ๒๕๕๙), หน้า ๒๐.

สมมุติฐานการวิจัย

รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญที่ .๐๕

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ครู จำนวน ๑,๐๓๔ คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน ๒๘๐ คน ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเคร็จซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan)^๗ ที่ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ และการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) และตามขนาดโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ ๑ สํารวจประชากรครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน ๑๔๕ โรงเรียนได้จำนวนประชากรทั้งหมด ๑,๐๓๔ คน

ขั้นตอนที่ ๒ จำแนกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ออกเป็น ๓ ขนาดคือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

ขั้นตอนที่ ๓ เลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๘๐ คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ของประชากรในแต่ละขนาดโรงเรียนและคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร^๘ จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้น ๒๘๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ตำรา หลักการ แนวคิดทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตัวเลือก ที่กำหนดคำตอบไว้ให้ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานของครูในสถานศึกษา

^๗ Krejcie,R.,v & Morgan,D.,W,Determining Sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement, 1970.

^๘ กัลยา วาณิชย์บัญชา, การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows. พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘), หน้า ๑๙.

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ (Rating scale)^๙ โดยกำหนดค่าเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

- ๕ หมายถึง รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษามีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด
- ๔ หมายถึง รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษามีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก
- ๓ หมายถึง รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษามีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง
- ๒ หมายถึง รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษามีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย
- ๑ หมายถึง รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษามีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ (Rating scale) พิมลพรรณ เพชรสมบัติ ๒๕๖๐ โดยกำหนดค่าเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

- ๕ หมายถึง ประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษามีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด
- ๔ หมายถึง ประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษามีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก
- ๓ หมายถึง ประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษามีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง
- ๒ หมายถึง ประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษามีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย
- ๑ หมายถึง ประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษามีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๒. การสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมีขั้นตอนและวิธีการสร้างดังนี้

๑. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา และทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา

๒. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัยนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งในเนื้อหา ภาษา ศัพท์ทางวิชาการ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

๓. ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ทั้งด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และสำนวนภาษา ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)การพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และสำนวนภาษา ด้วยการหาค่าดัชนีสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตรดังนี้

^๙ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี, (ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ๒๕๖๐).

$$IOC = \frac{(\Sigma R)}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

ΣR หมายถึง ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การกำหนดการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญเป็น +๑ ๐ หรือ -๑ ดังนี้

+๑ หมายถึง แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

๐ หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-๑ หมายถึง แน่ใจว่าคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ในการพิจารณาถ้าข้อคำถามในค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ ๐.๕ แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรง สามารถนำไปใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้

๔. ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

๕. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

๖. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน มาหาความเชื่อมั่น(Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แอลฟา (alpha coefficient) ตามวิธีการของ คอนบาค^{๑๐}

๗. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จัดทำหนังสือราชการจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมแบบสอบถามจำนวน ๒๘๐ ฉบับ

๒. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยทำหนังสือชี้แจงแนบไปกับแบบสอบถามให้กลับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย และแจ้งกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม

^{๑๐} Cronbach. Lee. J., *Essentials of psychological testing* 5th ed, (New York : Harper & Row, 1990).

๓. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบ ก่อนนำไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

๑. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

๒. วิเคราะห์รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูลจากค่าเฉลี่ย

๓. วิเคราะห์ประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูลจากค่าเฉลี่ย

๔. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ซึ่งเกณฑ์การแปลผลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ที่คำนวณได้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, ๒๕๔๐, หน้า ๑๒๓) ดังนี้

ค่า r อยู่ในช่วง .๘๑ – ๑.๐๐	หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันระดับสูง
ค่า r อยู่ในช่วง .๖๑ – .๘๐	หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันระดับค่อนข้างสูง
ค่า r อยู่ในช่วง .๔๑ – .๖๐	หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง
ค่า r อยู่ในช่วง .๒๑ – .๔๐	หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันระดับค่อนข้างต่ำ
ค่า r ต่ำกว่า .๒๐	หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันระดับต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

๑. สถิติพื้นฐาน

๑.๑ ค่าความถี่ (Frequency)

๑.๒ ค่าร้อยละ (Percent)

๑.๓ ค่าเฉลี่ย (Mean)

๑.๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๒. สถิติที่ใช้ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาในภาพรวมทั้ง ๓ รูปแบบและจำแนกรายรูปแบบของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผล ดังตาราง ๑

ตาราง ๑ ผลการวิเคราะห์รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ทั้ง ๓ รูปแบบของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (x_1)	๓.๙๔	๐.๖๕	มาก
การนิเทศแบบให้คำปรึกษาแนะนำ/เสนอแนะ (Coaching) (x_2)	๓.๙๕	๐.๖๗	มาก
การนิเทศโดยผู้บริหาร (x_3)	๔.๐๐	๐.๗๙	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๙๖	๐.๖๖	มาก

จากตาราง ๑ พบว่า สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองมีการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยใช้รูปแบบการนิเทศโดยผู้บริหารสูงสุด ($\bar{X} = ๔.๐๐$) รองลงมาการนิเทศแบบให้คำปรึกษาแนะนำ/เสนอแนะ (Coaching) ($\bar{X} = ๓.๙๕$) และการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ($\bar{X} = ๓.๙๔$) ตามลำดับการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้วยสถิติพื้นฐานได้แก่ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปรากฏผลดังตาราง ๒

ตารางที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในภาพรวมรายด้าน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม
กำหนดจุดมุ่งหมายการสอน (y_1)	๔.๒๖	๐.๕๘	มาก
การดำเนินจัดการเรียนการสอน (y_2)	๔.๓๑	๐.๕๗	มาก
การจัดบรรยากาศในการสอน (y_3)	๔.๑๗	๐.๕๗	มาก
การแสดงความใส่ใจในการสอน (y_4)	๔.๔๑	๐.๖๑	มาก
การวัดและประเมินผลการสอน (y_5)	๔.๒๑	๐.๖๐	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๔.๒๗	๐.๕๔	มาก

จากตารางที่ ๒ พบว่า การสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง มีประสิทธิภาพการสอนโดยภาพรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๒๗$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีการปฏิบัติในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการแสดงความใส่ใจในการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = ๔.๔๑$) รองลงมาการดำเนินจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = ๔.๓๑$) กำหนดจุดมุ่งหมายการสอน ($\bar{X} = ๔.๒๖$) การวัดและประเมินผลการสอน ($\bar{X} = ๔.๒๑$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการจัดบรรยากาศในการสอน ($\bar{X} = ๔.๑๗$)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ครั้งนี้เพื่อตรวจสอบสมมติฐานการวิจัยว่า รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลความสัมพันธ์โดยใช้ ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy}) นำเสนอผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังตาราง

ตาราง ๓ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา

รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา	ประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา					
	กำหนดจุดมุ่งหมายการสอน	การดำเนินการจัดการเรียนการสอน	การจัดบรรยากาศในการสอน	การแสดงความใส่ใจในการสอน	การวัดและประเมินผลการสอน	รวมประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา
	y_1	y_2	y_3	y_4	y_5	y_{tot}
การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน	.๖๐**	.๕๕**	.๖๒**	.๕๖**	.๖๓**	.๖๔**
การนิเทศแบบให้คำปรึกษาแนะนำ/เสนอแนะ (Coaching)	.๕๕**	.๕๓**	.๖๒**	.๕๘**	.๕๖**	.๕๙**
การนิเทศโดยผู้บริหาร	.๕๕**	.๕๒**	.๖๑**	.๕๕**	.๕๔**	.๕๗**

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๓ พบว่ารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .๖๔^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ รองลงมาคือการนิเทศแบบให้คำปรึกษาแนะนำ/เสนอแนะ (Coaching) ($r = .๕๙^{**}$) และต่ำสุดคือการนิเทศโดยผู้บริหาร ($r = .๕๗^{**}$) และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองในแต่ละด้านสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

๑. รูปแบบการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .64^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๕ โดยรูปแบบการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการสอนมีความสัมพันธ์สูงสุด ($r = .63^{**}$) รองลงมาคือด้านการจัดบรรยากาศในการสอน ($r = .62^{**}$) ด้านกำหนดจุดมุ่งหมายการสอน ($r = .60^{**}$) ด้านการแสดงความใส่ใจในการสอน ($r = .56^{**}$) และด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ($r = .54^{**}$) ตามลำดับ

๒. รูปแบบการนิเทศแบบให้คำปรึกษาแนะนำ/เสนอแนะ (Coaching) มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($r = .59^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๕ โดยรูปแบบการนิเทศแบบให้คำปรึกษาแนะนำ/เสนอแนะ (Coaching) ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา ด้านการจัดบรรยากาศในการสอนมีความสัมพันธ์สูงสุด ($r = .62^{**}$) รองลงมาคือด้านการแสดงความใส่ใจในการสอน ($r = .58^{**}$) ด้านการวัดและประเมินผลการสอน ($r = .56^{**}$) ด้านกำหนดจุดมุ่งหมายการสอน ($r = .55^{**}$) และด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ($r = .53^{**}$) ตามลำดับ

๓. รูปแบบการนิเทศแบบการนิเทศโดยผู้บริหารมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($r = .57^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๕ โดยรูปแบบการนิเทศแบบการนิเทศโดยผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา ด้านการจัดบรรยากาศในการสอน ($r = .61^{**}$) รองลงมาคือด้านการแสดงความใส่ใจในการสอน ($r = .55^{**}$) ด้านกำหนดจุดมุ่งหมายการสอนและด้านการวัดและประเมินผลการสอนมีความสัมพันธ์เท่ากัน ($r = .54^{**}$) และด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ($r = .52^{**}$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

๑. รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เห็นความสำคัญในการนิเทศภายในสถานศึกษา ตามองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นไปตามบทบาทขององค์กรในสถานศึกษา ทั้งขั้นตอนตามกระบวนการนิเทศ กิจกรรมการนิเทศและข้อบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการการนิเทศภายในสถานศึกษา ทุกแบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหวัง กริมเขียว^{๑๑} ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี ผู้บริหารและครูผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่า ปัจจุบันโรงเรียน

^{๑๑} สมหวัง กริมเขียว. “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการนิเทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ นครปฐม”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร (มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๘), หน้า ๑๐

มีการนิเทศภายในสถานศึกษาตามองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านความหมาย ความสำคัญและความจำเป็น หลักการนิเทศภายใน วัตถุประสงค์ของการนิเทศ บทบาทขององค์กรในสถานศึกษา ขั้นตอนตามกระบวนการการนิเทศ กิจกรรมการนิเทศและข้อบ่งชี้สภาพความสำเร็จของการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่ามีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก

๒. ผลการศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิญญ สุทธิพิทยศักดิ์^{๑๒} พบว่าประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานิเทศทั้งภาพรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมรักษ์ กิจเดช^{๑๓} ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานนิเทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดนครปฐม มีข้อสรุปว่าประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดนครปฐม พบว่า ทั้งภาพรวมและแต่ละด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งเป็นไปตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดแนวทางการศึกษาไว้ดังนี้ มาตรา ๒๔ ได้กำหนดว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งยังส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

๓. ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และมีค่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r)ระหว่าง ๐.๕๗ ถึง ๐.๖๔ เมื่อพิจารณาพบว่า

^{๑๒} ภิญญ สุทธิพิทยศักดิ์. “พฤติกรรมการณ์เทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานิเทศ”, *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ* (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, ๒๕๕๑), หน้า ๘๐.

^{๑๓} สมรักษ์ กิจเดช. “ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติการนิเทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ นครปฐม”. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ* (มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๕), หน้า ๑๐๗.

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่าการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ($r = .64^{**}$) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r)มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ จริยา แดงอ่อน^{๑๔} ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่าการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ($r = .711^{**}$) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r)มากที่สุดสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ^{๑๕} ได้ประกาศนโยบายการสร้างเสริมความเข้มแข็งของการนิเทศภายในโรงเรียน “ปีทองแห่งการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน” ซึ่งเป็นไปตาม ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศเรื่องการใช้มาตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและทิศทางการเรียนรู้สำหรับคนในศตวรรษที่ ๒๑ ฉะนั้น อาศัยมาตราความในมาตรา ๓๙ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทางด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารคน และการบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการและเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม โดยเน้นคนดีเป็นคนเก่งและอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองควรมีการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา แบบเพื่อนช่วยเพื่อนอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครูในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

๒. ควรพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ด้านการจัดบรรยากาศในการสอนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กลุ่มงานบริหารวิชาการและกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรมีการฝึกอบรมเทคนิคการจัดบรรยากาศในการ

^{๑๔} จริยา แดงอ่อน. “ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ๒๕๕๙), หน้า ๑๐๓.

^{๑๕} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. การพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ., ๒๕๔๒.

สอนให้กับครูในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการสอนของครูและยกระดับผลสัมฤทธิ์ภายในสถานศึกษาต่อไป

๓. ควรส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ใช้รูปแบบการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประสิทธิภาพการสอนของครูเพิ่มมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ควรศึกษารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา และการนอเทศในแบบต่าง ๆ ให้มากขึ้นเพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

๒. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ.พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕.

กรุงเทพมหานคร : องค์การรับสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๕.

กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

จรรยา แต่งอ่อน. “ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ๒๕๕๙.

ทินพันธ์ บุญธรรม. “การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ ในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๙”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๖.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก, ๒๕๔๓.

ประโยชน์ คุปต์กาญจนกุล. “การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสาเหตุของประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครู”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๑.

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ๒๕๖๐.

สมรักษ์ กิจเดช. “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารนิเทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ นครปฐม”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๕.

สมหวัง กริมเขียว. “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการนิเทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอน
ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ นครปฐม”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต:
มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๘, หน้า ๑๐

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. รายงานประจำปี ๒๕๖๑. อ่างทอง : สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, ๒๕๖๑.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. การพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูป
การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.พ., ๒๕๔๒.

Cronbach. Lee. J. *Essentials of psychological testing* ed. New York : Harper & Row,
1990.

เว็บไซต์

กัลญู เพชรภรณ์. จิตวิทยาครูสำหรับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.
[ออนไลน์]. แหล่งที่มา [http : //www.eledu.ssru.ac.th/kalanyoo_pe/file.php/
4/_6_.pdf](http://www.eledu.ssru.ac.th/kalanyoo_pe/file.php/4/_6_.pdf) [๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒].